

Oponentský posudek

Magda Trnková, Jaroslav Lev z Rožmitálu, diplomat a politik pozdního středověku,

bakalářská práce, FF UK 2016, celkem 99 stran textu, přílohy

Studentka Magda Trnková si nepochybně vybrala zajímavou, relativně známou osobnost z velmi dramatického období českých dějin 2. poloviny 15. století. Svou práci věnovala osudům a činnosti pana Lva z Rožmitálu a k autorčině cti je třeba říci, že se jí podařilo studii udržet v monografickém ladění a nezabřednout do přílišných obecných informací o historických událostech dané doby.

Svou práci rozdělila do logicky strukturovaných šesti kapitol, v nichž se opřela o základní edičně zpřístupněné prameny a literaturu, již ale vzhledem k časové i tematické šíři zvoleného tématu pochopitelně nemohla pojmout vyčerpávajícím způsobem. Snad jen mohla ocitovat např. studie Josefa Petráně, či autorky Miroslavy Vandrovcové se odkázat na i na její rigorosní práci, případně na otištěnou studii (Zdeněk Lev z Rožmitálu - děd († 1535) a vnuk († 1580), in: Časopis Národního muzea. Řada historická 172, 2003, s. 81-93).

Nejprve se autorka zabývala původem a budováním majetku rodiny (není mi úplně jasný údaj o tvrzi Rokycany spolu s Přimdou, s. 16) a mládí Lva z Rožmitálu. Záslužně sledovala také dění v říši, do něhož byl zapleten i Jiří z Poděbrad, byť se jí ne vždy podařil jasněji formulovaný výklad. Drobnější připomínky: nevíte něco bližšího o Mikuláši z Chylicz, respektive, proč je poslední vůle v DD, bylo to královské léno? (s. 18); sňatek Johanny z Rožmitálu s Jiřím z Poděbrad jako důvod příklonu pana Lva k poděbradské jednotě nezní moc přesvědčivě (muselo proběhnout jednání před svatební smlouvou, sňatek mohl být „cenou“ za Lvův přestup k Jiřího straně; s. 19); poněkud povrchně a nepřesně jsou pojednány smlouvy z Chebu 1459 (s. 21). Škoda, že si autorka neprostudovala sborník André Thieme/ Uwe Tresp (ed.), *Eger 1459: Fürstentreffen zwischen Sachsen, Böhmen und ihren Nachbarn: dynastische Politik, fürstliche Repräsentation und kulturelle Verflechtung*, Dössel 2011), v němž by našla studie jak ke vztahu mezi Wettiny a Jiřím z Poděbrad, tak k českým lénům v Sasku. K nárokům Viléma Saského se podrobně vyjádřil také R. Urbánek, *Kandidatura Viléma Saského na český trůn (1458-1459)*, in: *týž, Dvě studie o době Poděbradské*, Brno 1929.

V kapitole „Cestou necestou západní Evropou“ (s. 29–46) se autorka věnovala diplomatické cestě Lva z Rožmitálu po evropských dvorech. Oprávněně vyšla ze zachovaných

cestopisů Václava Šaška z Bírškova a Gabriela Tetzla, které v práci stručně charakterizuje a uvádí otazníky kolem Šaškovy identifikace, podobou a smyslem jeho díla. Autorka podala i plastický, obsahově uvážený popis cesty (s. 29–44), zamyslela se rovněž nad jejím odrazem v mecenášské činnosti pana Lva z Rožmitálu (Blatná, Písek).

Dále se Magda Trnková zabývala vztahem pana Lva z Rožmitálu k Jiřímu z Poděbrad a Lvovým přijetím úřadu nejvyššího hofmistr v době králova vrcholícího sporu s papežem. Nejdůležitější roli v něm patrně hrála královna Johanna, sestra pana Lva. Rožmitálův slavnostní vjezd do Prahy v únoru 1467 by mohl být použit i jako jeden z důkazů královského pověření cesty po Evropě, což autorka vlastně připouští konstatováním, že snad šlo ze strany krále „o výraz vděčnosti a uznání za vykonanou cestu“ (s. 48). Má nepochybně i pravdu v přesvědčení, že cena Rožmitálový osoby byla pro Jiřího především v jeho katolictví, neboť Lvova podpora mu mohla sloužit k demonstraci regulérnosti vlastní vlády. Přínosný je popis válečných událostí 1468-1470 a Rožmitálův podíl na nich, i zdůraznění úlohy hraničního pásma s Bavorskem. Jen na okraj: nerozumím, co autorka myslí pod pojmem „domažlický úřad“, který odměnou získali Rožmitálové (s. 53).

Za velmi důležitou považuji kapitolu nazvanou *Za panování krále Vladislava* (s. 57 – 74), která je vzhledem nejen do politické situace na počátku jagellonské epochy, ale také do majetkových sporů, víceméně mocenskými poměry ovlivněných. Zdařilý je i popis posledních let života pana Lva, včetně střípků z jeho soukromí.

Vyvážený a sdělný je závěr práce, pochvalu i zaslouží také přílohy.

V práci se vyskytují jen některé drobné gramatické i stylistické prohřešky. Chyby jsou v psaní velkých písmen: není důvod psát s velkým písmenem Strašnické panství (s. 14), Domažlický klášter (obvykle se uvádí také řehole, nebo byl klášter sekularizován?; s. 14), Domažlický kostel (s. 17), České země není oficiální název (s. 19), knížectví Javorské a Svídnické (s. 53). Častěji autorka opakuje stejná slova ve větách, které na sebe navazují. Citace deníku Gabriela Tetzla je trochu zavádějící. V poznámce č. 129, s. 31, uvádí autorka pouze jméno autora, ale v seznamu použitých pramenů je vyskytuje i jméno editorky, ale nestandardně (buď by mělo být jako první, nebo za titulem).

Celkově ale považuji předloženou práci Magdy Trnkové za velmi zdařilou, dobře zpracovanou i strukturovanou a proto ji doporučuji k obhajobě s hodnocením **v ý b o r n ě**.

Praha, 13. 6. 2016

prof. PhDr. Lenka Bobková, CSc.
ústav českých dějin FF UK